

Saint-Sauvant,
30-an de aŭgusto 2015

Jeremia 24

Karaj gefratoj,

Jen mallonga parabolo el la libro de la profeto Jeremia. Mi trovis ĉi tiun tekston antaŭ kelkaj tagoj en unu el miaj bibliaj legolistoj. Mi trovas ĝian mesaĝon interesa.

Figoj estas unu el la simbolaj fruktoj de la Proksima Oriento kaj Mediteraneo. Ili ankaŭ estas vaste disvastiĝintaj en niaj regionoj, kaj mi imagas, ke pluraj el ni havas figarbon.

La figarbon karakterizas duobla rikolto: la unuaj figoj kun folioj komence de la sezono, komence de la somero, kaj poste dua rikolto de pli grandaj figoj, eble kun malpli okulfrapa gusto, kvankam mi ne rajtas paroli pri tio, ĉar mi ne ŝatas freŝajn figojn. Aliflanke, mi ja ĝuas sekigitajn figojn.

Do jen ni havas rakonton pri figoj, aŭ pli ĝuste rakonton pri korboj da figoj, du korboj da figoj, kiuj estis ŝajne forgesitaj antaŭ la Templo. Tamen ili ne estas forgesitaj; ili estis metitaj ĉi tie en la lokon, kie oni lasas oferon, pli specife la oferon de la unuaaĵoj, tiuj unuaaĵoj destinitaj al Dio. Ĝi preskaŭ similas al la samtempa ofero de Kain kaj Habel.

Krome, Jeremia rimarkas, sendube kiel fakulo, ke la figoj en unu el la korboj estas bonegaj, kiel tiuj de la unua rikolto, kiel la unuaaĵoj, dum tiuj en la dua estas tre malbonaj, nemanĝeblaj. Estas aferoj, kiujn fakuloj povas vidi per la nuda okulo.

La demando de Dio al Jeremia estas: Kion vi vidas? Por respondi, ne sufiĉas vidi; oni devas atente rigardi, fiksi siajn okulojn, kaj havi praktikitan okulon, fakulan okulon, kapablan aprezi kaj identigi tion, kio estas bona aŭ malbona. Kaj Jeremia respondas. Li certe bone konis la figojn, kiel ĉiuj loĝantoj de Judujo tiutempe.

La feliĉo esti sub sia figarbo. Jes, sed tiutempe estis kverelo inter Jeremia kaj la oficialaj profetoj de la reĝo Cidkija. Cidkija estis instalita de la babilonanoj post la unua deportado de Judujo, kie la reĝo Jehonja estis detronigita kaj deportita, kune kun parto de la popolo, la administra kaj profesia elito. Tiuj, kiuj restis, pensis, ke ili estis savitaj de Dio, protektitaj de Dio, kvankam ilia konduto montris neniun sindediĉon al Liaj ordonoj. Ili sentis sin tiel bone, ke ili ribelis kontraŭ Babilono, pensante, ke ili estos savitaj denove. Sed Jeremia anoncis al ili, ke se ili ne submetiĝos, ili estos detruitaj. Tamen multaj profetoj proklamis, ke ilia ribelo estos venka. Kaj Jeremia estis akuzita pri demoralizado de la popolo.

Ĉi tiu parabolo situas en ĉi tiaj cirkonstancoj.

Dio ankaŭ fiksas sian rigardon, fiksas sian okulon, sur la ekzilitojn jam en Babilono. Ili estas tiuj reprezentitaj per la korbo da bonaj figoj. Ili estis rikoltitaj unue, ekzilitaj unue, certe. Sed Dio trovas neniun kialon rigardi favore al ili en ilia konduto antaŭ ol esti ekzilitaj aŭ post la ekzilo. Ne. Li rigardas favore al ili, tio estas ĉio. Li rigardas ilin bone. Li distingas ilin. Sed ili faris nenion por igi ĝin tia. Ĉiel, la teksto ne diras tion, kvankam la reĝo Jehonja submetiĝis al la Babilonanoj. Sed li ne estis pli bona ol sia posteulo, se ni kredas la Duan Libron de la Reĝoj.

La favora rigardo de Dio ĉi tie ne estas meritata. Ĝi estas donacita. La rigardo, kiun li ĵetas sur ilin, estas bona. Li zorgos pri ili, li revenigos ilin hejmen, rekonstruos ilian landon, replantos ĝin. Kaj eĉ pli, li donos al ili koron por ke ili konu Lin kaj ke Li fariĝu ilia Dio, kaj por ke ili fariĝu lia popolo.

Sed ĉi tiuj fruaj ekzilitoj petis nenion. Kaj tamen, estas iliaj posteuloj, kiuj revenos al la promesita lando, post kiam ĉi tiu lando ripozos de la sabatoj, kiujn la popolo ne donis al ĝi.

Kaj kiuj estas la malbonaj figoj? Tiuj el la fina rikolto, tiuj, kiuj estos ekzilitaj poste, tiuj, kiuj estos ekstermitaj surloke, tiuj, kiuj estos fuĝintaj al Egiptujo? Jen tiuj, kiuj pensas, ke ili estas protektitaj, kiuj pensas, ke ili povas elturniĝi memstare, aŭ alianciĝante kun Egiptujo, kiuj tiutempe estis sin retirinta kaj perdis potencon. Ĉi tiu popolo ne volas turni sin al sia Dio, ne volas aŭskulti Jeremian, ne volas reveni al la ordonoj, ne volas sekvi la vojon de la patro de Cidkija, la reĝo Joŝija, kiu iniciatis radikalan religian reformon, kion bedaŭrinde ne daŭrigis liaj filoj kaj nepoj.

Notu, ke rilate al tio, la unuaj ekzilitoj ne estis pli bonaj ol la lastaj.

Sed ili ne volis aŭskulti Jeremian kaj kapti la ŝancon, kiun Dio ofertis al ili. Ili rifuzis submetiĝi. Ili malestimis la ordonojn de Dio kaj ili malestimis la vortojn de lia profeto. Ili povus, sed ili ne volis.

Do, la lastaj du versikloj priskribas la malfeliĉojn, kiuj trafos ilin. Inter ĉiuj popoloj, ili estos tiuj, kiuj tremas, tiuj, kiuj estas mizeraj, tiuj, kiujn oni mokas per proverboj kaj malbenoj, ili estos persekutitaj, mortigitaj, malsatigitaj: neenviinda sorto por tiuj, kiuj kredis sin sekuraj de ĉio ĉi, tiuj, kiuj kredis sin ŝirmitaj sub sia figarbo.

Ĉiuj ĉi tiuj malfeliĉoj anoncitaj de la profeto en la nomo de Dio estas nur la sekvoj de iliaj agoj, iliaj sintenoj.

Ankaŭ Cidkija estis ekzilita; liaj filoj estis mortigitaj antaŭ li, kaj liaj okuloj estis krevigitaj. Koncerne Jehonjan, ankaŭ nomata Jehojahin, li estis poste levita de la babilona reĝo, kiu permesis al li manĝi ĉe la reĝa tablo ĝis sia morto.

Ĉi tiu rakonto, kiu datiĝas de du kaj duono da jarmiloj, ankoraŭ havas ion por diri al ni, kiuj vivas hodiaŭ, pri kiel ni vivas niajn vivojn, kiel ni rigardas niajn vivojn, kiel ni taksas niajn vivojn.

Ni provu vidi, kio eliras el ĉi tiu teksto.

La maniero kiel ni rigardas nin mem, kiel Dio rigardas nin, kiel la popolo rigardas sin mem, kiel la nacioj rigardos la homojn, kiuj restis kaj ribelis, kiel Cidkija jam ne plu povos rigardi ion ajn.

Kio gravas? Kia vidpunkto pri niaj vivoj gravas?

Ĉu estas la rigardo kiel ni rigardas niajn proprajn vivojn? Eĉ kiam ni provas paŝi malantaŭen? Ĉu estas la eĥo, kiun ni ricevas el la maniero kiel la aliaj rigardas nin? Kion ni elektas el la eĥoj, kiuj atingas nin, ĉu tiujn, kiuj kongruas kun nia ideo?

Ĉu ni juĝas, ke tio, kion ni vidas, estas finfine ĝenerale pozitiva, ke ĝi estas finfine bona, aŭ, male, ĉu ni juĝas ĝin kiel katastrofon, ke ni estas katastrofo kaj ke ruĝo plejparte dominas, en ambaŭ kazoj, ĉi tiu rigardo havas neniun valoron, neniun gravecon. Eĉ kun tre zorgema analizo, ni mistrafas la ĉefan punkton.

La rigardo, kiun ni havas al ni mem, ĉu rekte ĉu per aliaj, havas nenian valoron. La sola rigardo, kiu gravas, la sola rigardo, kiu havas valoron, estas tiu, kiun Dio havas pri ni.

Sed tiam, estos pli malbone. Kiu povas stari antaŭ Dio? Sed ĉi tiu timiga Dio ne estas tiu de Jeremia.

Jes ja, li ne toleras idolkulton. Jes ja, li postulas, ke ni respektu liajn ordonojn. Sed li rigardas favore, li havas la okulon bona al tiuj, kiuj konsentas dependi de li, kiuj fidis lin, kiuj ne provas elturniĝi memstare.

La rigardo, kiun Dio havas sur tiujn, kiuj fidas lin tute, estas rigardo de bonvolemo. Li gardos ilian feliĉon, li restarigos ilin, li rekonstruos ilin, li replantos ilin, li donos al ili tiun fidon kaj tiun apartenon, kiuj plenigas la vivon, kiuj transformas la vivon, kia ajn ĝi estis antaŭe.

Dio, kvankam li estas ĵaluza Dio, estas ankaŭ kaj ĉefe la Dio de savo, de la savo de tiuj, kiuj ne meritis ĝin.

Jen kion ni nomas pravigo laŭ teologiaj terminoj.

Ne, ne temas pri tio, ke ni "pravigu" nin, pri tio, ke ni defendu nin. Tio estas neebla.

Tio simple estas diri, ke Dio rigardas nin kiel justajn. Ne ke ni estas justaj, sed li vidas nin kiel justajn, konsideras nin justaj, deklaras nin justaj. Ni faris nenion por tio.

La popolo de Izrael ankaŭ faris nenion por esti savita el sklaveco en Egiptujo. La ekzilitoj en Babilono faris nenion por esti revenigitaj. Sed Dio liberigis ilin, Dio revenigis ilin.

Sed kiel estas, ke Dio povas rigardi ĉiun el ni tiel? Ni scias, kiuj ni estas, ĉiu el ni. Kaj ĉi tiu rigardo kondamnas nin, se ni estas eĉ iomete honestaj. Sed kion Dio vidas, kiam li rigardas nin, kiam lia okulo estas fiksita sur nin, tio estas Kristo, Kristo sur la kruco, Kristo plena de amo por ĉiuj homoj. Ĉar Kristo estas justa, Dio vidas nin tiel.

Anstataŭ konstante rigardi nian propran situacion, nian staton, ĉu ni ja scias, ke ĝi estas tiel malbona kiel malbonaj figoj, aŭ ĉu ni trompas nin mem pensante, ke ĝi ne estas tiel malbona, en alian direkton ni devas turni nian rigardon, al Tiu, kiu estas la vojo, la vero kaj la vivo, Tiu, kiun amo portis al la kruco, kaj tiam ni renkontos la rigardon de Dio. Estas ĉe la piedo de ĉi tiu templo, ke la bonaj figoj estas metitaj, tiuj produktitaj de ĉi tiu arbo, ĉi tiu aparta figarbo en la formo de kruco, kiu portas fruktojn abunde kaj kies folioj servas por la resanigo de nacioj.

En ĉio, ni devas lerni fidi Dion kaj la manieron, kiel li rigardas nin, anstataŭ la distorditan manieron, kiel ni eble rigardas nin mem. Ĉi tiu fido estas ricevata kiel la koro, kiun li donas al tiuj, kiuj konsentas meti sin sub lian rigardon.

Kiam vi manĝas figojn, ĉu freŝajn aŭ sekigitajn, vi pensos pri ĉi tiu parabolo de Jeremia, vi pensos pri la bonvola rigardo, kiun Dio havas al tiuj, kiuj fidas Lin, kiuj fidas Lin kaj Lian Vorton. Vi ĉesos perdiĝi en mortiga rigardo turnita al vi mem aŭ viaj vanaj provoj, kaj vi aprezos ĉi tiun savon, kiun Li donas por la bono, por konstrui, por planti.

Kion vi vidas, Jeremia? Mi vidas tion, kion Dio vidas, kaj Lia rigardo estas favora.
Amen.